

CATALANITAT

SETMANARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any II
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Centre Nacionalista Republicà,
Rambla de la Llibertat, número 33, primer pis.
Tots els treballs firmats són de la
responsabilitat dels seus autors. No s' retornen
els originals

Girona, 14 de Maig de 1911

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Girona. . . . . 1'50 Ptes. Trimestre
Fora . . . . . 2 " " "
Extranger . . . . . 12 " " " Any

Núm. 41

ANUNCIS A PREUS CONVENCIONALS

Els projectes de llei de l'actual Govern

Els ideals de democràcia van entranyant-se en l'ànima del poble, l'estat de opinió va formant-se a l'entorn de solucions democràtiques pels problemes que la vida del poble va plantejant, i els governs més desatents a les aspiracions populars han de supeditar-se també a n'aquesta atmosfera de millorament social si volen deixar una estela de treball fecund a la seva ocupació del poder.

Obrant en aquest sentit, s'han presentat alguns projectes de llei a les Cambres legislatives espanyoles, com són la del servei militar obligatori, la de supressió dels consums i la nomenada d'associacions.

No volem vaticinar si les actuals Corts enllestiran la discussió d'aquests projectes, ni si per l'actual govern arribaran a prendre efectivitat de llei. Lo que'ns convé afirmar es que la lectura dels tres darrers projectes anunciats, no satisfan pas les ansies democràtiques del poble.

En apariències, el govern actual ha volgut cedir al estat d'opinió que existeix en realitat al enfront d'aquests tres problemes,—consums, servei militar i reglamentació de les associacions,—però en els projectes no s'hi veu pas la cura necessària, la imprescindible democratisació del estat actual de coses, pera que arribat el cas d'implantar-se i regir com a llei aquests projectes, l'opinió popular i liberal se dongués per satisfeta. Sembla, més aviat, una preparació per la solució futura, una confessió de que'l batejar del poble ha arribat a les altes esferes governamentals, però no s'hi trova pas la plena consciència d'haver presentat la solució que s'espera, que ha de venir, que forsosament deu imposarse.

El projecte del servei militar obligatori, prescindint en absolut dels defectes que conté, no satisfà ni remotament l'anhel popular, que no creu pas en l'eficàcia de la igualació davant dels devers penosos. En els programes polítics més humans, el sistema obligatori ha caducat, i l'afany per implantar el voluntari va prenguent, cada dia més, arrels en l'ànima col·lectiva. Per això el sistema que's discuteix actual-

ment a Espanya, té la caracterisació de una llei anacrònica quan menys, que no ve pas a solucionar el malestar que davant aquest problema del contingent armat se manté constantment en l'ànima col·lectiva.

Respecte als projectes de supressió de consums i d'associacions, no s'hi veu tampoc cap alient democràtic, i les reformes preconisades tal volta, en la seva implantació, vinguin a fer anyorar l'estat actual de coses.

S'ha de declarar l'impotència dels governs espanyols davant les aspiracions democràtiques: s'ha de confessar que es impossible un major benestar del poble, a continuar regit per l'actual forma de govern.

La monarquia espanyola es inadaptable a les conquestes democràtiques: les lleis que anhela la consciència popular, no seran mai realitat en la vida legislativa del Estat espanyol. Hi ha un mal d'origen que s'hi revolotar hi ha una impossibilitat essencial que ha de negarshi sempre. La monarquia espanyola, es i serà, sempre, conservadora, sinó accepta, encara, una forma de retrogradació, com ne tenim exemples manifestos.

Ademés, fixantnos actualment en els sostentacols d'aquesta monarquia, veurem com lògicament es incapassa d'afermarse la seva continuïtat baix el sòcol democràtic: sostinguda exclusivament per la classe plutòcrata, la classe burocràtica i l'element armat, únics que troven satisfaccions podser desmesurades en l'estat present de coses, i sense cap arrel, ni tant sols fictici, en les classes populars, deuen forsosament les seves orientacions encaminarse a satisfer, encara més, les aspiracions dels que la sostenen i la toleren, sapiguent que les classes proletàries estan conciençudament desenganyades de que dintre la monarquia puguin trovarhi, no ja cap solució, sinó que ni tant sols cap simpatia per les seves reivindicacions, que han de ser, precisament, les que han de fer esplendorosos els temps futurs, d'igualtat i de justícia.

R. P.

Conferència de D. Pere Corominas

(Acabament.)

La provocació

Aleshores el Govern practica la política preconisada per en Maura. L'embaixador Merry del Val va a Fez ab el propòsit de fer resoldre al Maghzem el nomenament d'un comissari i l'acord de protecció del treball de les mines; comensen aquestes negociacions a l'ensems que Fransa ne realisa unes de semblants i es ben extrany

que els dos embaixadors treballin per separat i que de sopte aparegui el soldà ab energies i arrogàncies que determinen la retirada de l'embaixada nostra. Això permet suposar que l'embaixador de la nació veïna no es indiferent a la causa que provoca aquestes energies.

L'embaixada de Merry del Val es un fracàs: en ella no's logren sinó quatre detalls, però no hi ha cap satisfacció, cap compensació seria, i darrera d'aquesta ve'l cambi de la nostra política per l'amor propi d'un govern que se sent revoltat contra l'humiliador. La provocació llavors no pot esser més clara; el mateix dia que Merry del Val reb orde conminatori de deixar

Fez fent avinent al Soldà el sentiment de Espanya pel resultat de les negociacions, aquell mateix dia se diu an els minaires que'l Govern ha acordat permetre que's reanussessin els treballs. (Sensació.)

Aquesta orde vol atenuarse, afegint que pera evitar possibles desgracies, val més que's posin d'acord ab els cabilenys, sabent com sabia el Govern que aquelles desgracies no podien deixar de produirse, puig de no haver sigut així ja haguera donat aquell permis a primers de janer.

Aquesta política entranya una monstrositat: la d'un cambi de política que no sembla tenir altre fonament que un fracàs que ha ferit l'amor propi; els governs no deuen regirse mai pel seu sentiment particular; deuen mirar sempre que es allò que més convé a la Patria que'ls hi dona el poder. (Molt bé; molt bé.)

S'ha dit que Espanya té allà funcions i que si no les compleix haurà de passar per la vergonya de veure com una altra nació les realisa; però això estaria bé si sabessim que la nostra acció i la nostra energia havia d'esser respectada pels altres; però, qué'n treuriem els espanyols embrancantnos en una empresa, anant a una aventura, sense garanties de pòguer arribar a un fi honorós? Qué'n treuriem si guanyessim ab dominar les roques del Rif si encara no sabem si Europa consagraria per nosaltres aquesta dominació?

Aquesta es la part de la política conservadora que jo condemno.

Després de la guerra

Després de la guerra venen altres documents. El Govern espanyol intenta arreglar aquell estat de coses i aquest es el resultat del conveni de 16 de novembre de 1910, que no té altre objecte que'l nomenament d'un comissari per Ceuta i Melilla ab forses que no passen de 1,200 homes pera garantir l'orde; pagades aquestes forses ab el producte de les duanes de Ceuta i Melilla i el reconeixement d'un deute de 65 milions de pessetes a cobrar en 75 anys, contraient aquest compromís un emperador que avui se troba setiat en la capital del seu Imperi.

Tot això hem conseguit ab aquella guerra; aquesta es la conclusió del llibre.

Quina superior influència hem conquistat?

Quina influència superior ha dut a Espanya aquesta guerra? Qué hem conquistat? De tot el llibre no se'n desprèn cap ventatja: a mida que anem cobrant aquell deute de 65 milions hem d'anar abandonant el territori; les mines se regiran per un reglament internacional que no s'ha fet pas en profit d'Espanya; sinó d'Europa. Qué hem lograt, doncs, en influència? Això m'ha atormentat llargament, perquè'm deia que no era possible que un poble se llenés a la guerra pera no conseguir res. Però quan darrerament el Govern ha respost a la Societat Geogràfica que volia enviar an aquell territori una comissió de sabis, que no s'emboliquessin perquè Espanya no'ls podia respondre de res, m'ha demos-

trat quin major grau d'influència haviem conseguit. (Aplaudiments.)

La situació actual

Anem al testament del llibre; a l'actual estat de coses. Avui Mulei Hafid es un emperador tan feble que fins se troba setiat. En dos anys hem gastat un emperador. Cóm? Aneu llegint els telegrams: a l'entorn de Fez apareix la columna Bremond; a Souk-El-Arba, el convoi de M. Boisset; adins de Fez el coronel Mangin... Es una casualitat això de que per tot aparegui Fransa, com si havessin d'acostumarnos a veure'l nom d'aquesta nació barrejat ab tots els disturbis del Marroc. A les riberes del Muluya hi han 15,000 francesos que no se sab si aniran o no aniran a Fez a protegir al soldà ocupant Tazza de passada; perquè avui diuen que sí, demà que no, després que si altra vegada i mentres tant van acumulant forses a la frontera i desembarcantne a Ponent; tot això se fa mentres se parla de rebels i de conflictes que no són més que fantasmes imaginaris.

Qué passarà? En el llibre roig, hi ha el trasllat donat pels francesos, d'un tractat franco-alemany: en aquest, les potencies se limiten a mantenir la política de la porta oberta i a declarar per Fransa una superior influència política. Però malgrat que l'independència del Marroc queda consagrada, aquesta està en perill de desaparèixer. Davant d'això, Alemanya calla, però ella, Espanya i Anglaterra no deixen de mirar ab sospites el moviment de forses franceses.

Aquesta es la situació; per tot arreu apareix Fransa. El Govern espanyol, ab por de que tot se perdi, pensa en una intervenció i els diaris francesos comensen a dir que les maniobres espanyoles a Larache són sospitoses, que van a provocar desordes pera aprofitarsen i apoderarsen, i mentres això passa, mentres se va fomentant l'alarma, Fransa va duent exercits i protegint a emperadors imaginaris.

Punt de vista politic de la qüestió

Ara ve'l punt de vista politic. Espanya té plasses en el Nord d'Àfrica que li donen dret a una esfera d'influència. En el sud de la línia Fransa se prepara a una invasió. Qué hem de aconsellarli nosaltres, al poble?

Entenem que la Conferència d'Algeires que va fer Espanya sobre la base de l'independència del Marroc, està excedida perquè no preveia invasions com les d'ara, i per això si s'ha d'orientar una opinió es que Espanya apeli a Europa que va fer la Conferència d'Algeires, perquè diplomàticament restableixi la pau. Nosaltres no podem apel·lar a la forsa; ja que s'ha parlat de suprems interessos de cultura que se pertorben i aniquilen, que Europa els restableixi. Si el poble en lloc d'exaltarse en els mitings, se capacita ab l'estudi, creariem un estat d'opinió que obligaria a una apelació a Europa pera que restablís ab la diplomàcia lo que no deu restablirse ab les armes.

Aquesta es la nostra política republicana; nosaltres que aspirem a un govern

d'orde, no'ns podem presentar als poders i negalshi aquesta missió interventora; totes les nacions, tota els pobles viuen del seu ideal i del seu honor i hem de comprendre que en un moment donat Espanya té de respondre d'aquests interessos, però no'n respondrà ab la seva forsa de poble débil i arruïnat, sinó acudint a medis de consciència i de pau. (Aplaudiments.)

Som pacifistes; no neguem missions civilisades, no volem esborrar el nostre nom del concert de pobles cultes. (Molt bé.) Anem a demanar aquesta acció diplomàtica, però a dir al Govern que si malgrat nosaltres acudeix a la guerra, no'ns donarem per satisfets ab que s'acudeixi al servei obligatori; el dia que algú ens invadis, nosaltres tots anirem a formar en les files. (Molt bé), però quan se tracta de protegir l'exploació d'unes mines i fins de realisar més altes missions lluny de la patria, volem un exercit colonial voluntari. (Gran ovació.) Els nostres fills s'aniran a matar per la patria, però no per interessos econòmics particulars; els propietaris de les accions que paguin un exercit colonial ab soldats que sàpiguen a lo que s'exposen; però que no's vulgui enganyar an el poble ab preteses polítiques igualataries, que no se li digui que lo mateix hi aniran els rics que'ls pobres, que no l'enganyin, perquè si ho intentessin, nosaltres el desenganyariem. (Aplaudiments.)

La nostra actitud es capacitar a l'opinió pera exercir la protesta fins allà ont sigui sostenible. Si el Govern malgrat els nostres consells vol alzar un exercit pera anar a la protesta, però a una protesta que nosaltres poguem regir i dominar. (Molt bé.) Aquí venim a dir paraules de veritat: nosaltres no som capassos de dur al poble allà ont no'us hi poguem posar al davant. (Aplaudiments.) Fins allà ont poguem dominar lo opinió anirem, més enllà no, perquè ont no hi anem nosaltres no volem que hi vagi ningú. Empleiem tots els medis mentres nosaltres, diputats, poguem dirigithe, però llensar al poble a la presó i a la barricada no ho farem, sinó en el cas de que darrera de la revolta hagi de venir definitivament la victoria. He dit. (Ovació perllongada.)

Divagant

L'obrer intel·lectual—flor exòtica nascuda a l'atzar en la vorera tortuosa d'un ignot camí—en la lluita per la vida, passa pels més horribles sufriments morals, sense que'l seu dolor quedi com a fita recordadora d'una gestació de deslliuransa, d'altruisme i d'alt i generós exemple. Avorrit pels seus amics aburgesats; befat per sos companys de privació i d'infortuni, esdevé quelcom de paradoxal, quelcom de incompreensible. I el buid espantable que nota constantment al seu voltant, li glassa els entusiasmes i la foragita els optimismes.

En aquestos temps de *practicisme*, l'entusiasme, l'estudi, el talent, no's tradueixen en efectivitats si no ostenten l'auriolar esplendorosa del déu Diner. La indiferència i la ignorancia són dos enemis invencibles i insuperables; dugues roques insalubles ont s'hi estrel·len fatalment els esforços vitals i generosos.

La indiferència dels potentats. Haveu vist una cosa més terriblement sarcàstica? La ignorancia dels companys d'esclavatge. Haveu capit una cosa més tormentosament desconsoladora? Per els primers sou—concedintvos molt—un bon ricot ab talent; però no perdonantvos el pecat d'origen, vos tindran per un somniador equivocat. I els segons, els treballadors ignorants,

més maliciosos que aquells, vos tindran quasi sempre per un *set ciencies* infatuat i digne de llástima; aixó si no us suposen un mal intencionat quins esforços van encaminats a viure a la salut dels demés i ab l'esquena dreta.

No intenteu, no mogueu res, que predicareu en desert. Un vent de mort—el desengany—us gebrará els ossos i apagará la brutadora flama de vostres ulls encesos. I si alguna volta se us escolta, si un dia us imposeu ¡ai de vosaltres! si un fracàs insortejable desbarata vostres plans i esfulla les flors sagrades dels vostres somnis: sereu el blanc de tots els mancats, l'arlequí de tots els eunucs i sola veureu al vostre pas insolites rialles d'ironia.

Ab tot, obrer intel·lectual—flor exòtica nascuda a l'atzar en la vorera tortuosa de un ignot camí—si comprens serenament la trágica realitat del moment actual, si penses honradament que la indiferència i la ignorancia han de desapareixer pera fer pas a l'endemá somniat, al messiànic moment llibertador de les tiranies totes que pesen sobre l'home abúlic; treballa coratjosament, no desmais, avensa ab ardidesa; que la flor de redempció ha d'esclatar inevitable i consoladorament.

Davant de l'exercit reduit dels abnegats que't segueixin o en les solituds de la Tebaida que soplaja ton ánima d'apóstol, lluita; treballa; investiga; pensa; explica; l'exelcitut del futurisme reparador. Sembra ab l'ample geste del pródig; si no pods recullir el fruit de l'agraïment, la consciencia del deure complert pagarà ab escreix l'esfors realisat. Serás tu mateix.

La ignorancia i la indiferència tard o d'hora se flectaran de genolls al peu del altar ont t'haurás colocat, humiliades, retudes. Elles ja no seran, i tu serás.

ENRIC BOSCH I VIOLA

Literatura

Aquelles flors

A na Carme Jordi

*Aquelles flors són mustigades
de tan portarles sobre'l pit;
les blanques flors assoleïades
d'aquell jardí del meu neguit.*

*D'aquell jardí del meu neguit
i de les roses perfumades
ont hi vagaven confiades
les sensacions del meu esperit.*

*Si me les dessho altre vegada
i en l'expressió de la mirada
endevinés el vostre cor...*

*les albes flors no's marcirien
car per la sava ja tindrien
la immensitat del vostre amor.*

RAMÓN CUMANÉ

Cansó ferventa

I

Fent via ab tu, tots els camins són plans
blancs de sols i de cants i d'alegria...
fent via ab tu, tots els espais són grans
rosats d'un mirellatge de poesia;
les roses se desfullen al teu pas
ab la gran devoció de perfumarte;
la claror de la vida duu'l compás
de la cansó d'amor que ha d'encisarte;
tota t'omplenes de blavor de cel,
buiden tes mans l'aroma de la vida,
ells ulls se t'obren al fervent anhel
de sentirte anyorada i pressentida,
i tot el món, i tot el cel fervent
en l'armonia d'una gran mirada,
com un ritme piados, té va diguent
estimada... estimada... estimada...

II

Jo'm sento fort de caminar ab tu
pels camins de la joia indefinida,
pels bells camins ont no ha passat ningú
sens dur al front l'estrella de la vida.
Me n'he sentit omnipotent i hermós,
ungit de la més forta juvenesa,
coronat de somriures i de flors
divinisat d'amor i de bellesa,
i en el silenci admiratiu, t'he dit
també, ab l'amor de la més gran mirada:
«Jo't duc com un trofeu sobre el meu pit
estimada... estimada... estimada...»

III

Jo't duc al pit com un hermós escut,
i el teu cabell lliure i dorat es forta
bandera de triomfanta joventut
sobre una vida sensual i morta.
Es cadena en ma vella voluntat,
es cadena de goig, es l'inefable
extassis de sentirme dominat
per la carícia d'una mà impalpable.
Oh els teus cabells! els teus cabells! Cansons
de Maig als ulls, cansons de Maig ferventes
i florides inmensas de petons
sobre rutes de flors fosforescentes!
Oh els teus cabells! les roses crepuselals
caienthi, hi duen tal desitg de besos,
que les mans me tremolen per llensals
dels meus llavis oberts, porucs i encesos;
i el cel, i el món, color dels cabells teus
senten els goigs d'una primera aubada
i s'omplenen vibrants dels besos meus,
estimada... estimada... estimada...

IV

Fent via ab tu, tots els espais són grans
rosats d'un mirellatge de poesia,
fent via ab tu, tots els camins són plans
blancs de sol i de cants i de alegria.
Camins florits, inmensament florits
de la alegria de guiá els teus passos!
Oh amor, com els voldria jo infinits
per passarhi en el pali dels meus brassos!
Passar eternament per camins clars
ab l'ánima serena i perfumada
alsat el front als cels crepusculars
i tota esperansada la mirada;
sapiguer com els camps tots plens de Tú
prente per la idea de les coses
van estelant el nostre pas segü
d'una hora d'inquietuts, de cants, de roses...
i eterna, en triomf ab la mateixa mort,
l'ánima gran a tots els vents creada
escoltar el teu nom sense record...
estimada... estimada... estimada...

M. DE P.

En Clará a l'Exposició de Barcelona

Ab tot i esser interessantíssima l'Exposició d'Art que se celebra actualment a Barcelona, a jutjar per lo que diu la premsa diària d'aqueixa ciutat, no sembla sinó que s'hagi fet no més pera conèixer l'obra complerta del nostre eminent Clará. I no vol aixó dir que no hi hagin altres instal·lacions d'importancia com la den Mir i altres, que són unanimitat elogiades; mes allí ont s'aturen subjugades totes les mirades, allí ont se para l'atenció dels visitants sense excepció, es a la sala Clará, rublerta per disset escultures i trenta quatre dibuixos.

El Ministre d'Instrucció Pública visitá detingudament l'Exposició; trobá admirable la manifestació artística en general, mes a l'arribar a la sala de nostre compatrici quedá tan impresionat, que volgué de totes maneres felicitar personalment al autor de tan pulcres obres, no abandonant el lloc sense lograr el seu propòsit. I el modest Clará, el senzill Pep, se vegé comblat d'elogis per boca del senyor Amalio Jimeno.

Tractant de dita Exposició diu nostre estimat colega barceloní *La Publicidad*:

«L'èxit de l'Exposició correspon an en Josep Clará. La seva obra es la més gran, la més noble, la més perfecta i la més bella. Expontaniament el públic, desfilant per la seva sala, li ha concedit ja'l premi d'honor. Perqué la seva obra—com diu en

Zuloaga referintse a l'Exposició de Roma—s'imposa. No enlluerna, no espanta. Es d'una quietut serena i bella que fa bé a l'ánima. No hi ha tortures en sa escultura. I sembla tan senzilla com el sentiment d'un adolescent. I, no obstant sa serenitat, les obres den Clará arriben a emocionar. I no obstant sa senzillés, s'endevina un penós esforç en la concepció. Són unes obres qui han sigut parides ab dolor, després de punyenta lluita.»

En fi, en l'article de quin hem transcrit l'anterior paragraf, firmat per nostre amic el cult periodista D. Romá Jori, se fa un estudi tan acabat de l'obra den Clará, que posa en evidencia l'alta importancia de les mateixes i fins a quin alt grau arriba l'eminència de l'autor.

Nosaltres prou voldriem copiarlo de cap a cap, com també'ls demés articles encomiásticos pera nostre gloriós artista de tota la premsa, perquè es unànim l'admiració que ha despertat a la capital de Catalunya. Mes l'espai ens ho veda. No es, no, que la nostra publicació sia petita, sinó que la fama de l'expositor en gran, tan gran, que no pot enquistarse son reflexe en tots el diaris catalans.

***

Si en Josep Clará té'l triomf assegurat a Barcelona, com fins ara ha tingut en quants concursos i certamens ha pres part, altre tant li succeeix a Roma. *La Publicidad* ens ho fa saber ab les següents ratlles:

«I ja que parlem den Clará, devem fernes eco del triomf que se li prepara a l'Exposició d'Art del Cinquantenari de Roma i que está coincidint ab l'èxit que alcanza ab l'exposició de llurs obres en nostre certamen internacional, un dels més justos i més ligitims. Zuloaga comunica impresions de Roma; parla de la secció espanyola de l'Exposició i de les obres den Clará.»

Les obres den Clará—afegeix en Zuloaga—seran colocades en primera fila; puig s'imposen. L'obra den Clará es una marxa triomfal.»

¡Ab quin orgull nosaltres ens ocupem del compatrici estimat, que, junt ab en Blay, qui també cada dia veu brotar noves fulles de llorer a la gloriosa corona que's teixeix ab el seu temperament d'artista, van posant tan alt el nom de la població que tingué la sort de veure'ls naixer, encara que no s'aporti com deus fer una bona mare envers els seus fills!

¡Clará: reb ab aquestes ratlles la nostra més sencera felicitació!

■ ■ ■

Notes polítiques

La supressió dels consums

Sembla que'l plan del Govern de substituir l'impost de consums troba alguna resistència en molts Ajuntaments, principalment en els de Barcelona i principalment en els de Barcelona i principalment en els de Barcelona.

El plan del Govern es cedir als Ajuntaments el 20 per cent de les contribucions urbana i industrial, sens perjudici dels actual recàrrecs municipals, i els autorisa, entre altres de menys importancia, les següents impositcions:

El 10 per cent sobre'ls espectacles públics, qual tipu s'elevará al 20 respecte dels toros.

L'inquilinat, en forma progressional, exceptuats els lloguers que no excedeixin de 300 pessetes anyals fins un màxim del 15 per cent.

I, en últim terme, el repartiment veinal qual base i tipu d'imposició, incompatibilitat ab altres tributs i forma de cobransa encara no ha determinat el Govern.

A partir del primer de juliol quedará

totalment suprimida a Madrid la línia fiscal, mantenint-se tan sols l'impost de consums sobre les carns, cobrant-se al escorxador i reduït a 15 cèntims per kilo, lo que suposarà un ingrés de poc més de 3 milions de pessetes, en lloc dels 7 milions que ara percibeix l'Ajuntament per aquest servei.

També s'autorisa al Ajuntament pera establir o recarregar les patents sobre la venda d'aquells articles desgravats, el consum dels quals no es indispensable, com carns salades, ví, conserves i altres de menys importància.

El senyor Rodríguez no's mostra propici a mantenir el criteri del senyor Cobian sobre l'autorització pera modificar el regíme tributari de les grans empreses urbanes explotadores dels telèfons, alumbrat, etc., etc., permetent arribar a la participació dels beneficis, i quan aixó no fos possible, a la caducitat de la exempció otorgada en les concessions a títol de facilitat pera l'establiment de serveis públics.

La Diputació única

Firmada pels dos diputats provincials catalanistes, un de l'U. F. N. R. i un regionalista, s'ha presentat a la Diputació i serà discutida en la sessió vinenta, la següent proposició:

«Els infrascrits proposen a la Diputació provincial que, tot just constituïda pera l'exercici de 1911-1913, prengui's següents acords:

Primer. Proclamar que'l Cos Provincial de Barcelona aspira a la reconstitució de la Personalitat Catalana regida autòmicament per una Diputació única; aixó sense perjudici de que la Diputació Catalana, ab franc criteri desentralisador, se complementés interiorment ab els organismes parcials que considerés necessaris pera'l millor éxit de la seva gestió.

Segon. Que l'anterior acord se comuniqui al President del Consell de Ministres i a les altres Diputacions Catalanes pera'l seu coneixement i demés efectes; i

Tercer. Que'ls anteriors acords se comuniquin aixís mateix a tots els Diputats a Corts i Senadors de Catalunya, invitant-los a que emprenguin rectament tasca legislativa en el sentit indicat.

Palau de la Diputació 3 Maig 1911.—
M. Folguera i Durán, Antoni Sansalvador, Antoni Suñol i N. Verdager i Callis.»

■ ■ ■

Noves

De l'Ajuntament.—El dijous prop passat, l'Ajuntament celebrà sessió de segona convocatòria baix la presidència del senyor Alcalde i ab assistència dels regidors senyors Verdager, Montsalvatje, Cruañas, Amic, Canet, Bassols, Oviedo, Catalá, Bellsolá i Martínez.

Se llegeix i s'apravà l'acta de l'anterior com també una relació de factures i jornals pendents que sumaven 1.190 ptes.

Se donà lectura d'una comunicació de la «Sociedad del Caballo Nacional de tiro ligero» demanant una subvenció pera destinar-la a premis en el concurs que deu celebrarse en aquesta ciutat, el dia 18 de Juny.

Seguidament se donà lectura a una instància presentada per la Cambra de Comers demanant que quan dictami la comissió de Foment en el projecte d'un tranvia a vapor de Girona a Banyoles se fixi en les dificultats que surgiran ab el trànsit rodar degut a la poca amplada dels carrers de Pedret, Pont Major i Devesa, i que's procuri en lo referent al projecte del pont sobre'l Onyar que puguin passar

els carros, ja que quedarà ocupat el pasllís del riu

El senyor Oviedo demana la paraula i diu que la petició formulada per la Cambra de Comers, es extemporània per haver finit el plas pera les reclamacions i demana se dongui lectura d'un article de la llei de ferrocarrils que fa referència a les reclamacions.

Demana la paraula el senyor Catalá qui diu se ha de tenir en compte la bona intenció de la Cambra de Comers i demana quedi sobre la taula 8 dies més el dictamen pera son estudi.

El senyor Bassols, se dol de que se donguin allargos al assumpte i demana una prompte resolució pera no perjudicar els interessos del concessionari.

El senyor Verdager opina que tractant-se d'un assumpte de tanta importància requereix un detingut estudi, manifestant que si bé són d'atendre els interessos de l'empresa, no menys deuen serho els de la ciutat, i dona lectura a una esmena que presenta pera modificar el trajecte i s'acorda que s'acompanyi al expedient.

El senyor Bassols (una mica descompost) aixecant-se diu que també estima els interessos de la ciutat. (Cops de campana del president.)

El senyor Verdager, manifesta que deu tenir-se en compte quan els veïns formulen alguna petició i per aixó sosté deu estudiarse l'instància de la Cambra.

Intervé'l senyor Montsalvatje, qui creu pot armonisarse els interessos de tots: per aixó, considera de necessitat quedi 8 dies sobre la taula.

La presidencia pregunta si deu acompanyarse l'instància en l'expedient i s'acorda que no, però que's tingui en compte lo exposat pera formular el dictamen, i per fi, queda 8 dies sobre la taula, i el senyor Oviedo diu que en tot cas que sigui l'últim aplaçament.

Se donà lectura a una instància de varis individus del Gremi d'Hortelans, demanant que l'Ajuntament fassi oposició perquè l'Estat s'incauti del terreny que es via pública, o siga el camí comprés entre la carretera vella de Santa Eugènia i el pas-nivell del ferrocarril de Sant Feliu de Guixols llandant ab la carretera de Barcelona. Apoià l'instància'l senyor Canet, manifestant que els veïns no solsament han perdut el dret de pas, sinó que també el dret que tenien de regar i que'l Municipi no deu volguer perdre aquests drets pregant se reclami perquè del contrari semblaria que'l Municipi renuncia.

Se donà lectura a una comunicació de don Joan Salliet, gerent de «La Gerundense» manifestant a la Corporació, que'l cens que li reclama de 2.100 pessetes el redimí don Félix Pagés. Passa a la Comissió.

La presidencia posa en coneixement de la Corporació que'l dia 19 del corrent visitarà nostra ciutat, una secció d'enginyers, per aquest motiu demana se faculti a la comissió Central pera que organisi algun acte en obsequi d'ells.

MOCIONS:

El senyor Bassols demana se procuri l'adquisició d'aparells necessaris per practicar la suera vacuna anti-ràbica estalviantnos aixís els viatjes de cada temporada.

Altre del senyor Bellsolá demanant se procedeixi a l'arreglo de l'adoquinat del carrer de Montseriat. La presidencia promet complaurel.

No havent altres assumptes s'aixecà la sessió.

Dilluns, ab motiu de trovarse de pas en aquesta ciutat la companyia d'òpera italiana que actuava en el Teatre de Figueres, tinguérem el goig d'assistir a una

representació de «Il Barbiere de Siviglia» en el nostre Teatre Principal.

Donats els preus que l'empresa va posar, era poca la concurrència que assistí a l'òpera, i en veritat deixà pards, el públic, una bona vetlla, ja que hem de dir que l'antigua òpera de Rossini, sigui tant justa d'execució i tant amorosament interpretada com no hi estem gaire acostumats.

La gentil senyoreta Mercé Llopart fou objecte de repetides ovacions, aixís com també el barítono senyor Corts.

Ademés de l'òpera anunciada, poderem sentir als nostres compatricis senyors Vallvé i Ortego, que en un intermedi cantaren l'«oh paradisso» i la «ballata» de «L'Africana» respectivament, siguent fortament aplaudits demostrantnos les seves aptituds pera'l cant. Juntament ab el mesire senyor Parés i el director d'orquestra senyor Bosch degueren surtir repetides vegades a escena.

La companyia d'opereta que actualment trevalla en el nostre colisseo, segueix posant en escena les frivoles obres del seu repertori, siguent cada dia més simpàtiques del públic les belles actrius senyoretas Danner i Simó.

Hem rebut l'obra «Els tipus socials de la producció suro-tapera» del distingit escriptor D. Martí Roger, de la qual ens en ocuparem detingudament com se mereix.

AGUSTÍ GALLOSTRA SASTRERIA

(Besadó 2, i Peixeteries Velles 13)

Participa a la seva nombrosa i elegant clientela haver rebut ja el gèneros de la temporada d'estiu, recomenables per la seva bona qualitat i novetat.

Ahir dissabte en el saló d'actes de la Unió Republicana d'aquesta ciutat D. Ignaci de L. Ribera i Rovira degué donar la anunciada conferència, desenrotllant el tema «La República en Portugal i en Espanya» de la quina ens ocuparem en el vinent número.

La Junta administrativa del «Montepio de Dependientes del Comercio, Escritorio é Industria» ens prega fem públic, pera que arribi a coneixement de qui'ls hi interessa, de que, ab motiu del primer aniversari de la constitució illegal d'aquella entitat i ab el fi de facilitar l'ingrés dels qui ho desitjin ha obert un plas de 30 dies pera l'admissió de socis sens exigirlis cap paga extraordinaria d'entrada.

Les cent millors poesies catalanes.—Dintre de pocs dies apareixerà un volum titulat «Les cent millors poesies catalanes», «L'Apa» ha dibuixat la portada i en Moli-

né i Brasés, que ha fet la portada, ha escrit el prólec de l'esmentat llibre.

Dissabte passat, nostre estimat company D. Carles Rahola, degué donar en el Ateneu de Palafrugell una conferència sobre l'obra poètica del Maragall.

—Siguent cada dia més gros el nombre d'aliments i begudes falsificades, l'il·lustrat farmacèutic d'aquesta ciutat don Salvador Murtra ha cregut convenient ampliar la «secció d'anàlisis» del seu laboratori particular, aont podran practicarse ademés de anàlisi d'orina tota classe d'anàlisis de aliments i begudes, en especial de llets, vins i farines, contant pera ferho ab els aparells que aconsella la moderna ciencia que per aquest objecte ha adquirit després de visitar els laboratoris municipals de París, Madrid i Barcelona; lo que posa en coneixement dels seus clients i públic en general. Farmacia Murtra: Rambla d'Alvarez, Girona.

El número corresponent an aquesta setmana de *Vida Socialista*, publica els següents articles:

Vida política, per Pau Iglesias.—Impresiones sobre la Argentina: Furor patriótico; la bomba del teatro Colón; ley de Defensa social; deportados a la Tierra del Fuego, per T. Alvarez Angulo.—El mundo burgués se va, per E. Varela.—Miserias del régimen, per Eduard Benot.—Remember, per Llanas Aguilarriedo.—Del realismo de la vida, per R. Martínez Reus.—Nuevas ideas: El individualismo, per Miguel de Unamuno.—Los siete pecados capitales: Gula, per Pere Luis de Gálvez.—¡¡Socialismo!! per M. Sánchez Gall.—Mentiras católicas, per Anticoberry Ruiz.—Crónica: ¡Vencremos!, per Desideri Tavera.—Un libro social: «Jesús en la fábrica», per Hernández Luquero.—Cachivaches, per Pupita.—Escobazos, per Maligno.—La cooperación en Francia.—Pasan do el rato, per Roepán.

En la portada publica el retrat de Felip Carretero, regidor socialista de Bilbao.

Llegim en el nostre estimat confrere *Empordá Federal*, de Figueres:

«Més presitaris?—A l'entrar el Ministre de Gracia y Justicia al últim consell celebrat, digué als periodistes, que si hi havia temps parlaria de la manera de portar cap a Espanya els presitaris que encare resten a Ceuta.

A la sortida, va explicar les dificultats ab que topa pera poder colocalos en els presiris de la Península, però que, en sa majoria, serien portats al Presiri de Figueres.

¡¡Figuerencs!! ¡¡Empordanesos!! ¡¡Catalans!! no ha pas arribat l'hora de demostrar fins ont arriba nostra paciència?

Recordemnos que'ns estant enganyant, que varen posarlo ab caracter d'interi, y que lo qu'es va fent es tot lo contrari de lo promés. Per lo tant tota actitud es justificada.

Y vosaltres germans del Rosselló que feu devant d'aquest perill?»

IMPRESA D' E. SIMÓ.—GIRONA

CLINICA DE RAIGS X

Fototerapia i Electroterapia

DEL ESPECIALISTA L. LOPEZ MURRAY

Ex-alumne de la Facultad de Medicina de l'Universitat i Hospital de Londres, i membre corresponsal de la Societat Röntgen.

CONSULTA tots els dies, menys els diumenges i'ls festius, de 9 a 12 del mati en el carrer de Sant Antoni, 32, Figueres. Dotada ab aparells moderns, i a l'altura dels millors de la seva classe a Anglaterra, Alemanya i Estats Units.

TRACTAMENT de la tinya favosa, foliculitis de la barba, sicosis, (cura obtinguda ab una sola sessió) depilació del pel-moixi, crane, queloides, lupus, linfosarcoma, llaga rodent, micosis fungoïda, leucèmia, linfadenoma, lipoma, esplenomegalia, xantoma, neoplasmes, mioma, etc.

DIAGNOSTIC de fractures, luxacions, exóstosis, epifisitis, gomes sifilitics, estreteses de l'esòfag, de l'uretra i dels ureters, aneurisma de l'aorta, glàndules calcificades, febolits, deformitats congènites, periostitis, osteitis, pedra en els ronyons i en les vies urinaries, tuberculosis i afeccions pulmonars, gota, necrosis, cossos estranys, presència o ausència de les dents temporals o permanents, del cor en estat normal, aixamplat, fora de lloc, etc.

Nota. El tractament modern exigeix que'l malalt vingui a la clínica no més cada dotze dies.

EL SABÓ
VASCONIA
 ES EL MILLOR PERA RENTAR LA ROBA

EL SABÓ
VASCONIA
 ES EL MILLOR PERA RENTAR LA ROBA

≡ **EL SABÓ** ≡
VASCONIA
 ≡ **ES EL MILLOR** ≡
 PERA
 ≡ **RENTAR LA ROBA** ≡

CLINICA DE RAIGS X
 FOTOTERAPIA I ELECTROTERAPIA
 DEL ESPECIALISTA L. LOPEZ MURRAY

EL SABÓ
VASCONIA
 ES EL MILLOR PERA RENTAR LA ROBA

EL SABÓ
VASCONIA
 ES EL MILLOR PERA RENTAR LA ROBA